Štev. 49. (Poštno tek. račun. - C. C. con la Posta) V Trstu, petek 4. decembra 1925 Leto III.

Izhaja vsak petek opoldne.
Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37
ali pa: via Imbriani 9/III.
Izdaja: konsorcij Malega lista

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

Stane: ena števil[illegible] k.
[illegible] (Dr. Puntar)
[illegible] (JUGOSLAVI)
Pe[illegible]
Četrt l[illegible] 3 lire
Odg. urednik Ivan Presel

Mali koledar.

Petek, 4. decembra: Barbara, Peter Zlatorek. — Sobota, 5.: Sava, Krispin. — **Nedelja, 6.: Nikolaj (Miklavž).** — Ponedeljek, 7.: Ambrozij. — **Torek, 8.: Mar. brezmadežno spočetje.** — Sreda, 9.: Valerija. — Četrtek, 10.: Lavretanska M. B. — Petek, 11.: Damaz, Trazon.

MALE NOVICE

Kdo prodaja Ljudsko pratiko.

Dosedaj smo že objavili 26 trgovcev in razprodajalcev, ki so pratiko naročili. Danes objavljamo še sledeče:

Mihael Klavora, **Avber.**
Izidor Ivančič, **Kanal.**
Fran Bonano, **Ricmanje.**
Andrej Valenčič, **Dol. Košana.**
Ivan Ferfolja, **Vojščica.**
Teodor Paladin, **Pazin.**
Ivan Tomšič, **Knežak.**
Rudolf Cergolj, **Tatre.**

Ljudska pratika.

«Ljudska pratika» je izšla. Dobi se po trgovinah. Zahtevajte jo povsod. Stane 2 liri in jih je vredna po svoji koristni in zabavni vsebini. Prinaša veliko slik v pouk in tudi za smeh, seznam državnih praznikov, pomnožen seznam sejmov po naši deželi, dalje pregled poštnih pristojbin, naslove raznih uradov in naprav po Trstu in Gorici. «Razgled po svetu» opisuje v kratkih obrisih dogodke preteklega leta in razvoj svetovnih vprašanj. Dodanih je par člankov gospodarske vsebine, ki se ozirajo zlasti na našo sadjerejo in vrtnarstvo. Dva članka sta o zdravstvu, za gospodinje pa je posebej koristen drobiž pod naslovom «Za domačo rabo». Vmes pa je po celi pratiki polno smešnih, katere naj vedré lica in srca v teh težkih časih. V nobeni družini ne sme manjkati ta pratika. Še pred Božičem bodi na mizi.

DOBITKI.

Tudi letos smo namenili za čitatelje «Ljudske pratike» pet koristnih dobitkov:

1. Volneno odejo.
2. Par čevljev (po meri).
3. Uro budilko.
4. 24 finih žepnih robcev.
5. Dežnik.

Kdo bo dobil? — Vsaka pratika ima prilepljen rdeč listič, kjer so nagrade naštete. Vsak listič ima svojo številko. Te zaporedne številke se bodo vlekle dne 15. februarja, t. j. čez dva meseca. Prva vlečena številka zadene prvi dobitek, druga drugega itd. do pet. Potem bo Mali list izžrebanih pet številk objavil. Vsak, kdor ima doma pratiko, bo takoj pogledal na svoj listek in ako bo njegova številka zadela, bo listek odtrgal iz pratike in ga poslal v Trst na upravo Malega lista; zraven bo napisal svoj naslov, da mu bo uprava poslala dobitek na dom. Kdor bo pa zadel čevlje, bo napisal, kakšne čevlje si želi, da mu bodo po nogi. — Torej ne zavreči tistega listka!

Poslanec Srebrnič — hribolazec.

Poslanec Jože Srebrnič ima s sabo noč in dan angela varha, policaja. V pondeljek po kosilu je vzel Jože nahrbtnik, natlačil vanj jabolk in kruha in je šel iz Solkana. Začel je plezati proti Sv. Gabrijelu. Policaj, ki je zelo trebušen, se je kmalu upehal in je začel kričati: «Onorevole, la speti, dej, un poketo, no pošo miga koši prešto kaminar kome lej.» Jože se ozre in mu laški odvrne: La ge diži ai paroni, ke i me mandi drio turisti» in zbezlja naprej.

Nova vlada v Franciji.

S precejšnjimi težavami se je sestavila v Parizu nova vlada. Predsednik je sedaj Briand, kateri ostane tudi zunanji minister. Dosedanji predsednik Painlevé pa je sedaj za vojnega ministra. Finance ima bogati Loucheur (izg. Lušér); vprašanje pa je, če bo tudi državno blagajno znal napolniti.

Iz Trsta v Belgrad.

Jugoslovenski generalni konzul v Trstu, g. Dušan Stepanović, je imenovan za načelnika v zunanjem ministrstvu v Belem gradu, in sicer v oddelku za sklepanje mednarodnih pogodb.

Neurje po Južni Italiji.

Listi so poročali o silnem viharju, ki je napravil na milijone škode in zahteval tudi človeške žrtve. V Catanzaro je razkrivalo hiše, ruvalo drevesa, polomilo brzojavne drogove. Po polju je uničilo pridelek pomaranč in oljk. Na morju se je potopilo mnogo bark; morje je stopilo zelo visoko in prišlo po hišah. Podobno se glase poročila iz drugih mest.

Preiskave.

Neki Istran je kupil na postaji «Pučki Prijatelj» ter se je odpeljal z vlakom proti Trnovemu. Ko pride do Opčin, pride železničar in vpraša našega človeka, kako da bere «Pučki Prijatelj?». Pokliče orožnike, ki preiščejo našega človeka od pete do glave. Ko se pripelje naš prijatelj do Trnovega, ga aretirajo orožniki in ga peljejo k maršalu. Šele ta mož je spoznal, da sme človek svobodno brati časnik, ki ga je vlada cenzurirala. «Edinost» bo seveda trdila, da je «Pučki Prijatelj» zaveznik vlade.

Smrt.

Dne 30. novembra je umrl v Pregari pri Buzetu č. g. Ivan Valentin, katehet v pokoju. Naj v miru počiva!

Dolarska zbirka.

V Milanu so nabrali za dolar čez 10 milijonov lir, v Trstu poldrugi milijon.

Čičerin v Parizu.

Ruski komisar zunanjih reči Čičerin se je zdravil na Nemškem že dalj časa. Čakal je priložnosti, da obišče Francoze. Ta prilika je prišla sedaj, ko so Francozi v denarnih stiskah in nadlogah. «Sedaj», si je mislil, «bodo že bolj krotki in prijazni», pa se je odpeljal v Pariz. Ni se motil. Upati je na zbližanje med obema državama.

Gospod si zdravi živce na letovišču

Mlad, eleganten, bogat kot škrat. Dekletom ga prevzame policija.

STARI GREHI.

Pred približno enim letom so se začele pojavljati predrzne cerkvene tatvine po Gorenjskem. Dolenjskem in pa v Ljubljani. Policija in pa občinstvo samo je pazilo na sumljive osebe, ki bi se potikale po cerkvah in v soseščini. In res se je posrečilo, da sta zalotila dva tajna policista nevarnega cerkvenega tatu ravno pri tatinskem poslu. Pri aretaciji so ugotovili, da je policiji in sodišču že dobro znani potepuh in vlačugar, komaj 24letni postopač Lovro Krmelj. Ker mu svojčas niso mogli dokazati vseh tatvin, so ga obsodili zaradi poskusa, pri katerem so ga zalotili, samo na večmesečno ječo.

DENAR PO MEŠTIRJU.

Zaplenili so mu manjšo vsoto denarja, skoro same natrgane papirnate bankovce, katere je izvlekel očividno in cerkvenih nabiralnikov, in pa par dolgih, ozkih prožnih kleščic, ki so bile opremljene spodaj z bodicami, na katere je natikal bankovce. Mož je imel v Ljubljani dve stanovanji in pa zveze z raznimi ničvrednimi ženskami. Nekatere so goljufale njega, nekatere pa je ukanil tudi on.

NA GORENJSKEM JE PLETNO.

Ko so mu postala tla v Ljubljani prevroča (preveč so ga namreč že poznali), je odšel po prestani kazni na Gorenjsko. Ko si je nabral na bogvekak način precejšnjo vsoto denarja, se je umaknil v mirno vasico Ljubno na Gorenjskem. Tam se je nastanil v neki gostilni in je pravil, da je prišel tja po nasvetu zdravnikov, da si pomiri živce. Imel je dosti denarja, živel je razkošno in kmalu je imel stalno veselo družbo okrog sebe. Tudi ženil se je in prav malo je manjkalo, da mu ni nasedlo neko čedno bogato domače dekle.

POLICIJA NE VERUJE V LOS.

Ljudje so rekli, da je tako delal z denarjem, kot bi se mu prav nič ne smilil, ali kot bi mu ga sam škrat nosil. Ženske so govorile, da je moral zadeti «veliki los» ali pa je izkopal «šac». Končno pa je postal le sumljiv in orožniki so vprašali končno ljubljansko policijo, če pozna tega imenitnega in radodarnega gospoda letovnika. Odgovor iz Ljubljane je prišel nepričakovano hitro. Policija ga je takoj spoznala in obvestila orožnike, s kom imajo opravka. V gostilni so orožniki samozavestnega gospoda aretirali.

ŠAC JE PA LE BIL.

Ko so odprli njegov potni kovčeg, so našli v njem veliko vsoto denarja in pa cel zavoj samih dragocenih srebrnih in pozlačenih cerkvenih predmetov, ki predstavljajo veliko vrednost. Skrivnostni ženin je bil torej za dolgo časa preskrbljen in si je lahko privoščil par veselih uric na varnem letovišču v Ljubnem. Prepeljali so ga takoj z zakladom vred v ljubljansko zapore in uvedli obsežno preiskavo.

BELEŽKE.

Spomina vredno. V božični številki 1923. smo izjavili, da če imajo edinjaši kaj zoper nas, češ da jih obrekujemo, da smo pripravljeni izročiti vso zadevo častnemu razsodišču, ki mora sestojati iz enakega števila članov, pol teh pol onih. To razsodišče naj razsodi. Mi smo ta predlog dali, ker smo se zavedali, da smo v pravici. Edinjaši so v uvodnem članku naš predlog **odklonili.** To si morajo zapomniti tisti, ki nas sumničijo letos.

Gospodu drju Wilfanu. Časopisje vaše stranke je zagnalo strahovit vrišč, ker je Mali list Vaši stranki očital framasonstvo. Hrup je bil tak, da je nepoučeno občinstvo mislilo, da se bliža Slovencem sodnji dan. Ker je vsled tega ta zadeva dobila velik pomen za javnost, morali bi se tudi Vi zavedati, da se v takem momentu besede natančneje tehtajo. V Edinosti z dne 29. nov. ste zapisali, da je Mali list «očital framasonstvo dan dva po tržaških izgredih proti framasonom.» Isto trditev ponavljate v istem članku še enkrat dobesedno «dan dva». Ta Vaša trditev ne odgovarja dejanskemu stanju stvari. Izgredi so bili 5. novembra, Mali list pa se je tiskal ravno teden pozneje tekom četrtka 12. nov. Tu je razlike **sedem** dni, ne «dan dva». Po 5. nov. so izgredi prenehali takoj; za izgrede bi mogla priti v poštev kvečjemu sledeča nedelja 8. nov., pa ni bilo niti sledu; vlada je nakratko odrezala. Ko bi bil Mali list res hotel pozivati na izgrede, bi tak poziv ne imel smisla cel teden pozneje. Da bi vseeno mogli vzdržati neopravičene očitke, ste stisnili teden na «dan dva». S kakšnimi tiskarskimi znaki naj označimo to Vašo točnost?

Otroci. «Novice» so po dolgem odlašanju dobile «orden», da morajo napasti Mali list in ponoviti napade iz Edinosti. Kaj zahtevajo od Malega lista? Da naj Mali list javno prinese imena slovenskih pravih framasonov. To je otročje in zlobno. Ako bi Mali list objavil kaka določena imena, tedaj bi še hujši vrišč zagnali, češ da je dotične može ovadil fašistom, da naj jim vse pokončajo; to bi bilo zmerjanja na cente! Le mečite kamenje izza plota, otroci.

Delo za narod. «Istarska Riječ» je objavila nedavno v podlistku povest pod naslovom «Kadar se vžge mlada kri». O tistem pisanju je rekel neki kmet: «Ma zač pišu takove svinjarije?» Tako je sodil kmet o kulturnem poslanstvu istrskih edinjašev. — Da kdo ne poreče, da si take beležke izmišljamo pri Malem listu, naj ve, da je to sodbo iz kmečkih ust objavil župnik Banko v Pučkem Prijatelju ter se je s celim imenom podpisal (dopis v P. P. 26. nov. 1925. pod naslovom «Iz Sv. Ivana od Šterne»). — Umazane povesti, s katerimi naj se zastruplja nravstvena moč istrskega ljudstva, to je liberalno «delo za narod».

«Glas z dežele». «Edinost» je postala pravi misijonski list. Same pobožne pridige prinaša. Tako pridigo so napisali tudi duhovnikom in deli za podpis besedico «duhovnik». Kaj poreče k ti pridigi «Mali list»? Prvič nič kaj lahko ne verjamemo, da bi bil tisto napisal duhovnik in rodoljub z dežele. Če pa se je res našel tak nepremišljen duhovnik, naj ve, da mu ne bomo odgovarjali, dokler se ne podpiše z imenom. Ako je siguren, da je stal na pravi prižnici in da je pridigal prav, naj se pokaže; ako pa ni siguren, naj pa «zdravnik samega sebe zdravi». **Če** je seveda res duhovnik. Bolj verjetno je, da je brat-lajik iz ulice sv. Frančiška Asiškega.

Kaj votlo doni? Namišljeni «duhovnik» je v fregati napisal, da «so «Mali list» ustanovili z namenom, da med preprostim ljudstvom širi krščanstvo». O preljubi Avguštin! saj krščanstvo vendar širiš ti in tvoja teta «Edinost», kaj je drugih treba? Saj bo zanaprej tudi namesto katekizmov in zgodb kar «Edinost» predpisana po šolah. «Mali list» še dolgo ne bo tako pobožen in svet, da bi škofom in župnikom nauke delil in jim delo prevzemal. To zna samo «Edinost».

MIHEC: Preljubi sveti Nikolaj, prinesi tudi nama kaj.
JAKEC: Naročnikov veliko število, prijateljev povsod obilo.

Komu škoduje

Izpregovoriti moramo resno besedo glede na gonjo, katero vprizarja proti nam časopisje edinjaške stranke. Gospodje, kateri to gonjo vodijo, so prepričani, da bodo ubili Mali list, ubili krščansko-socialno gibanje sploh ter neomejeno zavladali na polju slovenske domače politike, kakor so v Trstu bili že petdeset let vajeni.

To je zmota.

Gospodje pri «Edinosti» se zelo motijo. Opozicionalno gibanje proti njim ni delo par oseb, kakor si oni to domišljujejo. Par oseb bi oni kaj hitro ukrotili. Toda naše gibanje ima svoje korenine v ljudstvu, v tistem ljudstvu, ki so ga edinjaši skozi desetletja več zanemarjali, kakor vodili in vzgajali. Naše gibanje ima svoj koren v razmerah in potrebah slovenskega ljudstva, ne morda v razpaljenih glavah nekaterih častiželjnih oseb. Edinost pa vedno nabija to laž in je prepričana, da bo iz laži skovala resnico. Vse zaman.

Časi se menjajo.

Pri Edinosti so še vedno prepričani, da smo tam, kjer smo bili pred 50 leti. Med tem pa se je marsikaj preokrenilo ne le v naši deželi, ampak po celi Evropi. Novi časi so nastopili, nove razmere, nove potrebe, nove ideje. Pri Edinosti hočejo vse to utajiti, zato ker jim ne prija po lastnih željah. Vse zaman. Zgodovina gre svojo pot in ideje zmagujejo.

Trdovratnost.

Edinjaši trdovratno vztrajajo v obrambi starih predpravic. Ne morejo se vživeti v to, kar je zgodovina prinesla novega, ne morejo razumeti, da je njihova politika zastarela, pusta in nerodovitna. Oni so vedno živeli previsoko nad ljudstvom, zato ne morejo opazovati globokih izprememb, ki so se v življenju naroda pojavile, ne opažajo in ne umejo novih idejnih tokov, kateri prešinjajo življenje. Trdovratno bijejo svoj justament, kakor rajni cesar Franc Jožef, ki je bil star liberalec brez razumevanja za potrebe svojih narodov.

Sovraštvo.

Poleg trdovratnosti pa kuhajo edinjaši srdito sovraštvo proti naši struji. Tekom treh let, odkar izhaja Mali list, so se na svoje veliko začudenje prepričali, da mu ne morejo do živega. Veliko so agitirali proti njemu po Trstu in zunaj po deželi, a dosegli niso nobenih uspehov. Razširil se je vedno bolj; ljudstvo samo ga ceni, ga rado kupuje, naroča in bere. Edinost se z groznimi zakletvami in rotitvami zaletuje v Mali list, a ne škoduje mu nič. Ustanovili so «Novice», da bi odvrnili naročnike od Malega lista. Letno žrtvujejo iz blagajne čez 30 tisoč lir za «Novice», a po dveh letih niso dosegli niti sence uspeha. Ti neuspehi so rodili obupno sovraštvo.

Pridigarji ljubezni.

Širokih slojev slovenskega naroda niso mogli nahujskati proti Malemu listu, zato so pa vnemali strasti v ozkem krogu mladih ljudi. Od takih nerazsodnih, zapeljanih ljudi je dobil g. V. Šček grozilno pismo, kjer so mu pretili z ubojem. Ob istem času je prejel grozilno pismo tudi g. Milanovič na račun svojega delovanja v Istri. Tak nahujskan mladenič je pisal na uredništvo Malega lista dne 31. junija (fant še koledarja ni poznal!) 1924. takole pismo: «Prosim izročite to pismo g. Ščeku! Vi ste največji neznačajnež, kar jih je mati rodila. Prenehajte s hujskanjem. Ne pišite več po «M. listu» v prilog duhovnika Korošca in izdajice Davidovića. Naj se sramuje duhovnik Korošec in ravnotako Vi njegov sozaveznik (slovenščina «pet»!). ...Zelo se je pregrešil g. Pašič, ko je dal tem umazancem katolikom in Hrvatom Radič-Republikanskim separatistom toliko svobode... Radič naj gre na Mažarsko ustvarjat svojo umazano republiko....»

(Ta dokument edinjaške vzgoje si lahko gg. liberalni duhovniki pridejo osebno ogledat, da ne bodo Malemu listu očitali, da laže).

Komu škoduje?

Povedali smo že, da trifetna borba in rastoča besnost ni škodovala Malemu listu. Trdimo pa s polno zavestjo, da je pisava Edinosti mnogo škode povzročila v narodnem pogledu med našim ljudstvom. To bomo obširneje pojasnili v drugem članku.

Kako je v Jugoslaviji

Zadnjič smo sporočili nakratko, da je hrvaški voditelj Štefan Radič vstopil v državno vlado in prevzel prosvetno (šolsko) ministrstvo. Za splošno državno politiko ima ta korak velik pomen. Pred letom dni si ni mogel nobeden človek misliti tako velike in nagle izpremembe. To je važen znak, da je popolnoma zmagala državna misel in da se ni več bati nobene notranje nevarnosti. Če pomislimo, da je država še prav mlada, ustanovljena l. 1918. pred 7 leti, spoznamo, da je premagala zelo zgodaj svojo otroško bolezen. Radič sam je izjavil, da sedaj ni nikogar, ki bi bil protidržaven, vsi so za državo. In to je velik korak na boljše. Dokaz je tudi to, da se zdaj čuti država bolj krepko na zunaj, kakor je bila pred leti, ko je bila v zunanji politiki kakor zvezana. Zunanji minister danes nastopa z večjo samozavestjo in ga morajo evropejske vlade upoštevati. Njegova moč pa bo še naraščala, čimbolj se urede še nerešena vprašanja notranje politike.

Notranje težave.

Danes vsi državljani z večjim mirom gledajo na razne težave v notranji politiki, ker se zavedajo, da bo prišlo polagoma do zboljšanja. Važno je vprašanje davkov. Dosedaj davčna uprava ni še bila izenačena po celi državi. Davki se ne pobirajo po istem ključu. Razmeroma največje davščine zadevajo Slovenijo, kar je povod, da Slovenci mrmrajo. V Srbiji se mnogo manj iztirjuje. Za prva leta je bilo to deloma opravičeno, kajti med vojno so Nemci in Madjari strašno gospodarili po srbskih krajih, odpeljali vso živino, požgali cele vasi in tudi ljudi pobijali. Zato je davčna moč dežele zelo opešala. Čim si opomore, bo prišlo tudi do tega, da bo prevzela več davčnega bremena na svoje rame in olajšala breme Sloveniji. Novi davčni sistem pa se tudi ne da kar tako naglo vpeljati.

Slovenska politika.

Slovenci so od vsega početka hoteli imeti Jugoslavijo in hočejo imeti še večjo. Seveda pa v ti državi ne drže križem rok, tudi ne jezika za zobmi, ampak zahtevajo, da se država uredi tako, da bo vsem trem bratom prijetno v nji bivati. Slovenski poslanci se živahno udeležujejo posvetovanj v državnem zboru, pridno se oglašajo k besedi in se bore za opravičene koristi svojih volilcev. Poslanci Slov. ljudske stranke zato uživajo velik ugled v Belgradu. Slovenci pa tudi kot uradniki in nameščenci delujejo po celi državi, kjer se odlikujejo s točnim vršenjem dolžnosti in z visoko izobrazbo. V Zagrebu in v Belgradu je povsod najti Slovenca.

Jugoslavije si ni možno misliti brez Slovencev. Zato bodo tudi prej ali slej dobili primeren delež pri vladni mizi. Zato se tudi ne silijo preveč v vlado, ampak čakajo trenotka, ko bodo povabljeni.

Za Ljudsko stranko.

Slovenski voditelj dr. Korošec je začel veliko akcijo za razširjenje Ljudske stranke na hrvaške dežele. Prepotoval je Dalmacijo in Hercegovino, bil je v Splitu, Šibeniku, Mostarju itd. ter govoril na shodih. Spremljal ga je predsednik «Hrvatske pučke stranke» dr. Barić. Ljudje so ga povsod poslušali z zanimanjem, ko je razkrival Radičevo politiko. Vse kaže, da bo pri prihodnjih volitvah mnogo volilcev zapustilo Radiča in volilo za «Pučko stranko». Ako bi se tako število ljudskih poslancev pomnožilo, dobil bi dr. Korošec v državnem zboru večji vpliv in lažje dosegel svoje zahteve.

Radič proti Koroščcu.

Razume se, da Radiču ni všeč ta Koroščeva propaganda, kajti Korošec mu lahko odkrhne kakih 10 poslanskih mest. Da bi ga ostrašil, je zamenjal z njim vlogo ter šel delat propagando med Slovence. Imel je shod v Ljubljani in v Veliki Loki na Dolenjskem. Tudi on je imel veliko poslušalcev. V svojih govorih je zelo pohvalil Slovence. Slovenska dosedaj «Samostojna kmečka stranka» pod vodstvom Puclja in Prepeluha se je združila z Radičevo «Seljačko stranko». V ostalem težko da bi dosegel kaj velike uspehe proti Koroščevi stranki.

Srbske stranke.

Med Srbi ima vso moč Pašićeva «Radikalna stranka». V opoziciji proti nji je Davidovićeva «Demokraška stranka» in zadnje čase tudi stranka «Samostojnih demokratov», katero vodi Svetozar Pribičević. Opaža pa se tudi med radikalci samimi nekaj notranje nesloge: niso vsi zadovoljni z načinom vladanja in menijo, naj bi namesto Pašića kdo drugi stopil na krmilo države; eni predlagajo Ljubomirja Jovanovića, drugi Živkovića, tretji spet tega ali onega. Po vsej priliki pa se bo še obdržal Pašić, ki uživa v svoji stranki silno velik ugled.

Strankarsko življenje torej gre počasi svojo pot naprej in se razvija ugodno za državo.

Volitve na Češkem

Češki narod je med slovanskimi najbolj napredoval v moderni evropejski kulturi, tako da prav nič ne zaostaja za Francozi, Angleži, Belgijci ali Danci. Zato so tudi oči vseh Slovanov vprte v zlato Prago, kjer se je mogoče toliko koristnega naučiti. Naši Slovenci pa so iz Prage posebno radi vlačili cele zaloge svobodomiselnih rečenic in zabavljic. Tako je prišlo med Slovence prepričanje, da so Čehi tudi hudi brezverci. Tako je pa mogel soditi le površen opazovalec. Verski čut je v Čehih globočji, kakor v Slovencih. Celo slavni Masaryk, sedanji predsednik republike, ni nikakšen pocestni brezverec, ampak zelo resen mož, kateri zavrača puhlo svobodomiselstvo.

Ni čuda, da je v takem narodu tudi katoliška zavest krepko vzplapolala po vojni, ko so svobodomiselci že verjeli, da bo vse vere konec. Prepričani in borbeni katoličani so na Češkem in Moravskem krasno organizirani v verskih, prosvetnih, telovadnih, gospodarskih društvih in zvezah. Imajo pa tudi krepko politično organizacijo v «Ljudski stranki», katero podpira številno časopisje.

Nasprotniki.

Razume se, da imajo borbeni katoličani hude nasprotnike. Ti so v bistvu dvojne vrste. Prva vrsta so takozvane «narodne» stranke. To so stranke, katere nimajo Gospodarskega in socialnega programa za ljudstvo, ampak le bolj v prazno govore o «narodu sploh». Te ljudi so zadnje volitve pometle s poti. Načeloval jim je slavni dr. Kramar, mož velike politične skušnje in velikega osebnega ugleda. A vsa njegova slavna preteklost, ves njegov osebni ugled ni zalegel nič: čas je šel preko narodnih rečenic.

Ljudje, ki hočejo imeti ljudsko zaupanje pri volitvah, morajo imeti program, načrt za delovanje: razložiti morajo, k a k o bodo delovali in pokazati tudi v d e j a n j u, da res kaj delajo. Taka stranka so češki svobodomiselni agrarci (kmetijci).

Dva tabora.

Vedno bolj razločno se zbirata dva glavna tabora: vse kar priznava vsebino in pomen vere ter višjega duhovnega življenja, se zbira na strani borbenih katoličanov; vse ostalo, kar veruje samo v ta svet in njega užitke, se steka pod zastavo revolucionarnega komunizma. Stranke in struje, katere se ne morejo odločiti na eno ali drugo stran, cincajo sem in tja, med tem pa izgubljajo pristaše in moč ter kopne, kakor sneg. Ta razvoj stvari so zadnje volitve jasno osvetlile.

Kulturni boj.

Vnanji minister Beneš je imel nado, da bo po volitvah napovedal boj katoliški cerkvi na Češkem. S to parolo se je njegova stranka spustila v volitve. Rešila pa je komaj svoje postojanke, dočim so njeni zaveznikí propadli. Krščanske stranke so vse izšle iz volitev kot zmagovalke. Te stranke in število izvoljenih poslancev so sledeče:

Češka ljudska stranka	31
Slovaška lj. str. (voditelj Hlinka)	23
Mažarski kršč. socialisti	4
Nemški kršč. socialisti	13

Te štiri po svojem programu krščanske stranke imajo tedaj v parlamentu skupno 71 poslancev. Ako se obe ljudski stranki, češka in slovaška, združita, imeli bosta 4 poslance v enem klubu in bo tako združena Ljudska stranka najmočnejša v državi: njej potem pripade ministrsko predsedstvo. Pa tudi, če se to ne zgodi, bodo krščanske stranke za sedaj lahko preprečile kulturni boj.

Liberalizem je že tako opešal, da niti ne more več začeti javne borbe proti katoličanstvu. To bodo naredili komunisti, med katere se bo večina sedanjih liberalcev zatekla. Za enkrat pa je to še v bodočnosti.

Naše narodne pesmi.

Pesem mlatičev.

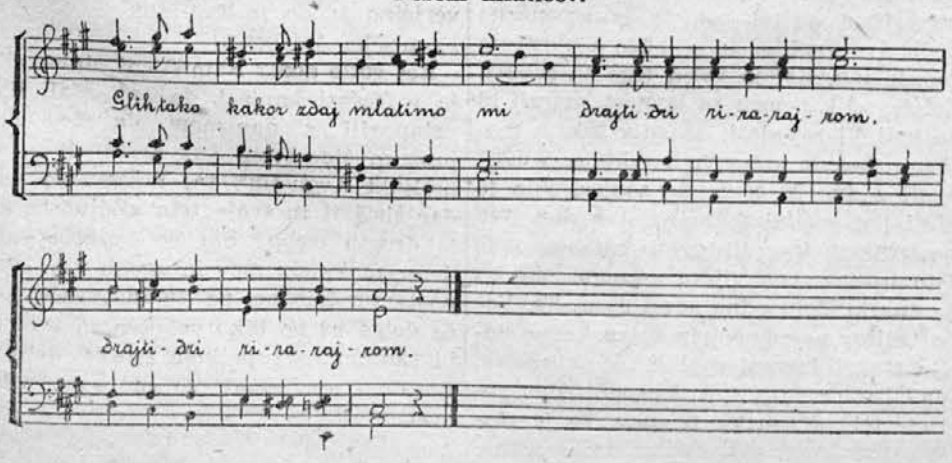

Razprodajalci!

Naročite takoj

„LJUDSKO PRATIKO“

Prodaja se po **L. 2.** — Razprodajalci dobe običajni trgovski popust. Pišite na „MALI LIST“ TRIESTE, casella centro 37.

Kaj nam z dežele pišejo

HRUŠICA v Istri.

Prav za sv. Krševan so nam zaprli župno cerkev. Strop se je hotel podreti in namesto, da bi ga popravili, so ukazali cerkev zapreti, da ne bi kaj ljudem na glavo priletelo. Dolžnost popravila pritiče državi, ker ima ona patronat čez našo faro. Sedaj imamo božjo službo v cerkvi sv. Vida pod lipo na sredi vasi. Naredili smo za silo pevski kor in pripeljali harmonij iz Podgrada. Upamo, da bo za sv. Marino že vendar farna cerkev zopet popravljena.

OSP.

Prejeli smo in priobčujemo:

Moj odgovor na napade, priobčene v **«Novicah»** z dne 22-10-1925. in 12-11-1925. pod naslovom: «Vzoren slov. učitelj» - In kam bo to prišlo?

Ne vem kako se je to zgodilo, ali zdi se mi, da ste pozabili na svojega poročevalca, ker morda ni imel več časa se oglašati tako pogostokrat, kot nekoč. Vendar pa vam ni dal s tem še nikakega povoda, da bi ga bili upravičeni tako očitno napadati z izrazi, ki nikakor niso v soglasju z resnico. Vsekakor sem toliko pošten in vam ne bom zameril, ker pač opažam, da imate za dopisnike Novic posebno v zadnjem času elemente, ki so tako malo politično kvalifficirani, da človek takoj spozna razliko med sedaj in poprej in ne ve, ali bi jokal vsled žalosti, da smo Slovenci tako ubogi na duhu, ali pa smejal se čudnim dokumentacijam ki jih stresajo ti dopisniki s tako zadirljivostjo.

Uredništvo samo pa menda uvideva čimdalje bolj to nespametno početje, ker bi gotovo ne objavljalo takih člankov, če bi imelo boljših na razpolago. Strah je torej lepa reč: boljši slab časopis na šestih straneh, kakor pa dober samo na štirih; s čim naj bi si sicer ljudje kratili čas v teh dolgih zimskih večerih!? Pomisliti bi pa morali predvsem, da trpi radi tega le ugled poslancev, ki vodijo njih politiko. Mesto da bi «Novice» ostale dosledne svojim ciljem, ki so si jih postavile, se pričenjajo opotekati kakor pijana baba in se nikakor ne morejo več smatrati za glasilo, ki mu je resno delo in izobrazba našega ljudstva na srcu. Zdražba in epigramstvo sta za nas Slovence v sedanjih časih in razmerah za vsakega poštenega človeka v nebo vpijoče delo. Ti gospodje pa se menda ne zavedajo tega, ker mislijo in ravnajo tako, kakor bi bila naša politika vlačuga, ki jim je le zato tukaj, da zadosti njihovim osebnim strastem in sovraštvu napram ljudem, katerih sploh ne poznajo. Taki gospodje znajo politizirati le pri polnih litrih in pri «fest punčkah». Nevedneži, kateri v svoji narodni poštenosti verjamejo njihovim gromovitim frazam, se dado nazadnje toliko zapeljati, da jim tiste puhle besede poplačajo še s kakšnim dobrim prigrizkom. Ti gospodje pa niso še taki gospodje, da bi grmeli tja, kjer se ne izplača.

Da pa konkretiziram svoj odbor dopisnikom iz «Ospa», ki mi očitajo, da sem «mešana učna moč, odpadnik, čuden slovenski tič i. t. d. ter da sem preprečil poduk slovenščine v dodatnih urah» navajam še sledeče: Dopisi so polni podlih in sramotnih trditev, ki že same dovolj pričajo o duševni vrednosti «tistih», ki so jih sestavili. Vneto dokazujejo v svojih dopisih veliko skrb in ljubezen za šolo in narod, v resnici jim je vse to pa le dobrodošlo sredstvo, da nastopajo proti osebam, ki jim niso všeč radi strahu za materialne koristi. Da jim prava skrb za šolo in narod, s katero se ponašajo po časopisih, ni ravno pri srcu, se pač lahko razvidi iz uspehov šol v «Bregu», ki so bile tudi pod boljšimi razmerami v njih rokah - in tudi na krčmarjevi «črni tabli» v Ospu. Saj pač niso iskali idealov v šoli in med narodom, temveč so jih kar v gostilni bili «na kredo» in jih še pijejo. Kar se pa tiče očitka, da sem se protivil uvedbi pouka slovenščine v dodatnih urah, moram javnosti na ljubo tukaj ugotoviti, da sem se zanimal pri didaktičnem ravnatelju za ureditev te zadeve, a sem še pred njeno rešitvijo bil prestavljen ter je moje učiteljevanje v Ospu sploh trajalo samo celih petnajst šolskih dni, kar pač ne dovoljuje delati tako drzne sodbe o mojem značaju, ter sploh tudi moje kratko učiteljevanje v Ospu ne dokazuje nobene naklonjenosti do moje osebe od strani šolske oblasti.

Kopriva, dne 22. novembra 1925.

Franjo Batič, učitelj.

PODGRAD.

Naše snoparje zelo žgačejo naše pesmi. To so pokazali v jeseni, ko je bil tukaj nabor za vojake. V buffetu g. Baudaža so se pele naše lepe narodne pesmi in sam major, ki je bil pri naborni komisiji, je petje laskavo pohvalil, ker mu je bilo všeč in rekel da «to ljudstvo ne more biti slabo, ker tako lepo opeva naravo». Pa glejte, kmalu nato pridejo v buffet snoparji in začno rohneti nad tistimi, ki so peli, in se jeziti zlasti nad Baudaževo gospo, zakaj da dovoli tako petje v buffetu. Mislili so, da jih bo major pohvalil, češ da delajo tako za domovino. Pa g. major je imel več razuma kot oni in jim je prav pošteno povedal, da se na tak način ne pridobivajo srca. Snoparjem pa, kakor vidimo, to ne gre v glavo ker nam hočejo prepovedati slovensko petje še celo v gostilnah. To pa posebno, odkar smo dobili novega občinskega tajnika. Mi pa povemo, da najrajši pojemo doma in na polju naše pesmi, ker so nam najlepše in najljubše, tako, kakor so njim njihove. Te pesmi smo peli, gospodje, ko še Vas ni bilo v Podgradu in jih bomo peli še za Vami. Te pesmi so nam najljubše in zato jih hočemo hraniti kot dragocen zaklad prednikov ter jih hočemo zapustiti našim mlajšim. Če pa komu ni naša pesem všeč, — v goro je dosti praproti in perja.

ŠMARJE pri Kopru.

Vedno stara pesem. Na roženvensko nedeljo je tukaj običajen velik praznik in seveda ples (bolje bi bilo brez plesa, ne?). Pretepači so za to priliko sklenili napraviti kraval; dobili so revolverje in z njimi grozili po vasi. Nato je menda priletel proti njim kakšen kamen. Potem je bilo mnogo domačih fantov odgnanih v zapor. Kdaj bo konec tega izzivanja? Najpohlevnejši človek ne more v miru živeti, če se nekateri za vsako ceno hočejo pretepati.

DEKANI.

Dragi Mali list. Ti si nam dne 9. oktobra javil, da bode pri nas od 18. do 25. oktobra sv. misijon. Z veseljem smo to vest čitali in pritrdili; saj misijona ni bilo v fari od l. 1901. Naša želja se je uresničila. Dne 11. oktobra so g. župnik oznanili s prižnice in nas povabili, da naredimo misijonarjem slovesen sprejem. Ko je v soboto 17. okt. ob 10. uri zazvonilo, podala se je velika množica v procesiji na postajo. Z dospelimi misijonarji se je vrnila nazaj v cerkev, kjer je vodja sv. misijona imel kratek nagovor in napovedal cerkveni red za celi teden. Vsak dan so bili po trije govori in ob 3. pop. križev pot. Pevski zbor pod vodstvom g. organista Andreja Gregoriča je moral nastopiti po štirikrat na dan in je požrtvovalno vztrajal. Vsa čast! Misijona pa se niso udeleževali samo verniki domače fare, ampak jih je zelo veliko prihajalo iz sosednjih krajev, s Tinjana, iz Lazareta, iz Šmarij, Marezig, Sv. Antona, Kubeda, Loke in Ospa. Tudi njihovi dušni pastirji so prihajali, da so bili domačemu g. župniku in misijonarjem v pomoč pri spovedovanju. Posebno velik naval je bil ob sklepu misijona v nedeljo 25. oktobra. Popoldne ob 2½ je bil govor na prostem pred cerkvijo. Navzočih je bilo kakih 6 tisoč vernikov. Procesije s sv. Rešnjim Telesom se je udeležilo 7 sosednih duhovnij z zastavami. Domačini so postavili po vasi 11 slavolokov. Vse hiše so bile okrašene. Ko se je procesija zvršila, zapela se je v cerkvi zahvalna pesem. Na koncu je še mons. Slavec iz Trsta podelil vernikom v škofovem imenu sv. blagoslov in potem so se polni svetega veselja začeli razhajati, nekateri do tri ure daleč. Drugi dan so bile molitve za mrtve in procesija na grobe, ob 11. pa so misijonarji, spremljani od Marijine družbe odšli zopet na postajo. Misijon je zapustil prelep vtis in bodi zahvala č. g. misijonarjem in g. župniku A. Slamiču, ki se je toliko potrudil in žrtvoval za dober uspeh.

KORTE.

V nedeljo, 22. novembra se je vršilo slovesno blagoslovljenje novega studenca, ki se je napravil po prizadevanju bivšega vaškega načelnika. Pri slavnosti je domača godba prav pridno svirala snoparsko himno. Hvaležni smo g. komisarju iz Izole, ker se je potegnil za našo vas, ki je bila res v mučnem položaju zaradi vode. Vse je bilo v redu, ker se je vršilo v duhu časa, ali oni nepotrebni ples, ki goni našo mladino v moralno in materijalno škodo in pogubo, bi bil lahko izostal. G. vaškemu načelniku svetujemo, naj drugič prepreči take plese, ki niso pri nas v navadi in naj se pokaže kot odločen mož, če hoče, da ga bomo spoštovali za vaškega načelnika.

Drugače pa smo vsi zadovoljni, ker bomo imeli dobro letino oljk; olja tedaj ne bo manjkalo za bakalà, ki nam tako ugaja! **Vaščan.**

Naša pošta.

A. K. Poniikve. Naročnina za Francijo znaša 20 lir za celo leto.

Slavko J. Poslanec Josip Srebrnič biva v Solkanu pri Gorici. Vse njegovo gibanje nadzoruje policija.

Brozina. Preveč osebna reč.

Studena gora. «Pili» se menda nobeden ne piše tamkaj.

Darovi za „Mali List".

Na svatbi gdčne Š. Šperne in g. Edvarda Vodopivec, Skopo-Tublje ter gdčne Ivanke Česnik in g. I. Žezlina, Zagorje-Skopo, nabrali L. 48.— z željo, da bi mogel «Mali list» še naprej odkrivati skrite nasprotnike kmečkega in delavskega stanu. Obenem voščimo novoporočencem obilo sreče. — **Svatje.** — To naj bo od naše strani odgovor «Edinosti» na brutalne napade proti «Malemu listu».

Nekdo 2 liri. Petaros Ivan, Zabrežec 10 lir. N. N. 5 lir.

Po čem je lira?

Dne 2. decembra si dal ali dobil:

za 100 dinarjev — 43.25 L.
za 100 č. kron — 73.25 L.
za 100 fr. frankov 95.25 L.
za 100 šilingov — 345.— L.
za 1 dolar — 24.60 L.
za 1 funt — 120.— L.

Beneške obligacije (papirji vojne odškodnine) imajo borzno ceno okroglo 68 za sto.

Zobozdravniški ambulatorij
TRST, v. Settefontane št. 6
od 9. do 12. ure in od 15. do 19 ure
Ljudske cene.

Zadružna knjigoveznica
GORICA, VRH PLACUTE, 18.
Veže preprosto in najbolj elegantno za zasebnike, občinske, župne in šolske urade, za društva.
Medmestni telefon štev. 253.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. L. MERMOLJA
specijalist
za zobne in ustne bolezni
sprejema
v Gorici na Travniku št. 5, II.
od 9-12 in od 3-5

JAKOB ŠULIGOJ
Prvi in edini slovenski urar in zlatar v
GORICI
Gosposka ulica 19
Priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst ur, zlatnine in srebrnine, vse po nizkih cenah.

Cerkvena umetnost - Dober tisk
NOVA TRGOVINA
ENRICO TOFFOLETTO
TRST, Via del Pesce 4
Velika izbira slovenskih molitvenikov, nabožnih knjig, podobic, svetinj in in drugih nabožnih predmetov.
Cerkvena obleka in potrebščine.
KONKURENČNE CENE.

Dr. DIONIZ GODINA
ODVETNIK
SODNIJSKI TOLMAČ, za slovenski, srbsko-hrvaški in nemški jezik.
TRST
Via Torre bianca 41, telefon 5 37

Najvišje čene plačujem za
KOŽE
kun, zlatic, lisic
dihurjev, vider, jazbecev, mačk, veveric, krtov, divjih in domačih zajcev.
D. WINDSPACH
Trst, Via Cesare Battisti št. 10 II. nadst., vrata 16
Sprejemajo se pošiljatve po pošti

Jakob Bevc
urarna in zlatarna
TRRT - Campo S. Giacomo št. 5
ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah.
KRONE plačuje više kot vsi drugi.
ZALOGA raznovrstnih ur in zlatenine.

Röntgenološki zavod
PRIMARIJA
dr. A. de Fiori
v Gorici
Corso Vittorio Em. III. 14
Sprejema od 9-12 in od 2-4

Huda bolezen: malarija

Malarija je bolezen vlažnih in močvirnih krajev. Pred vojno je bila v naših krajih popolnoma neznana, zanesli so jo med vojno k nam vojaki iz Rusije, Balkana in Italije.

Kako se kaže malarija?

Malarija je prenesljiva bolezen in izbruhne nenadno 8 do 10 ali tudi več dni po piku posebne vrste komarjev z visoko mrzlico, ki se ponavlja v gotovih presledkih. Razločujemo trodnevno, četverodnevno in tropično malarijo. Pri trodnevni se ponavlja mrzlica vsak tretji dan, pri četverodnevni vsak četrti dan, pri tropični pa so presledki posameznih napadov zelo neredni. Človek se lahko okuži tudi z dvojno trodnevno malarijo. V tem slučaju nastane enodnevna malarija in mrzlični napadi mučijo bolnika vsak dan. Isto opazujemo pri četverodnevni malariji: dvojna četverodnevna malarija povzroča mrzlične napade po dva dni zaporedoma, nato sledi enodnevni presledek, pri trojni četverodnevni malariji pa se vrstijo napadi vsak dan. Mrzlični napadi pričenjajo s tresenjem in mrazom po celem telesu ter prehajajo v teku pol ure v visoko vročino (do 41° C), trajajo navadno 6, 8 včasih celo do 30 ur in prenehajo z močnim potenjem. Ako se človek ne zdravi, se ponavljajo enaki napadi približno vedno ob isti uri po cele mesece, nato izostanejo za nekaj časa in se ob priliki zopet povrnejo. Slednjič, če bolnik prej ne podleže, preide bolezen v kroničen (trajen) položaj.

Nevarna bolezen.

V Evropi je razširjena malarija po Italiji, Španski, Grški in Balkanu. Bolezen ni nevarna samo človeškemu življenju, ampak nje posledice segajo tudi globoko v socijalno gospodarstvo, kajti kronična malarija razjeda polagoma telesne sile človekove in ugonablja njegovo energijo. Bolniki hirajo po več let in niso zmožni skoro za nikako delo.

Vojska proti malariji.

V Italiji je pričela bolezen v zadnjem desetletju pred vojno izdatno ponehavati in sicer vsled energičnih vladnih ukrepov in rednega zdravljenja s kininom. Italijanski znanstveniki in italijanska država si z vso pravico lahko prisvajajo zaslugo, da so našli pot, kako je mogoče odrešiti človeštvo tega socijalnega zla. Še pred letom 1900. je pomrlo v Italiji letno nad 15.000 ljudij na malariji. Ko je pričela vlada boj zoper malarijo, ko je zaukazala malarične temeljito zdraviti in razdeljevati kinin v veliki meri v malarične kraje, je začelo število umrlih hitro padati, najprej na 10.000, potem na 8.000, na 6.000 in l. 1913. ima uradna statistika zaznamovanih le 3135 smrtnih slučajev.

Gospodarstvo

Laško mnenje o slovenskem zadružništvu

Glavni tajnik vseitalijanske Zadružne zveze v Rimu, g. dr. Julij Tamagnini je obiskal nemško Zadružno zvezo v Bocnu, nato pa tudi našo slovensko Zadružno zvezo v Gorici, kjer si je ogledal delovanje zveze. O tem svojem obisku je priobčil v svojem zadružnem glasilu «La Cooperazione» dolg članek, iz katerega prinesemo mi samo nekaj stavkov.

Tamagnini piše: «Govoril sem z g. Davidom Doktoričem, mladim duhovnikom v Gorici, ki je tajnik slovanske Zadružne zveze. Gospod Doktorič vam je sila nadarjen človek, ima za vse odprto dušo ter poseduje izredno delovno in neutrudljivo voljo. Vrhutega je močno izobražen in spada v tisto vrsto ljudi, ki s svojo genijalnostjo in fineso opazk človeka kar zavzamejo.

Vstopivši v njegov velik in lep urad, sem ga našel, ko je študiral vprašanje domovinstva nekaterih slovenskih zadrug, ki jim birokratizem mestne podprefekture dela ovire. Opazil sem pri Slovanih, prav kakor pri Nemcih na Tirolskem, tisto točnost uradovanja, ki nam Italijanom tako primanjkuje, tisti čut za zakonitost, za red. Gospod Doktorič mi je pokazal «Gospodarski list», mesečno glasilo Zadružne zveze v Gorici, ki se tiska v Zadružni tiskarni. «Koliko iztisov» sem ga vprašal. «Sedaj tiskamo list v 2000 izvodih, pa bomo prišli na 3000, ker dosledno rastemo». «Pa kako je to mogoče, ko imate vendarle samo poldrugo sto članic?» «Treba pomisliti» — mi je odgovoril — «da pri nas na deželi ni analfabetov. Vsi znajo brati in pisati in vsi želijo pouka v vseh vprašanjih, ki jih zadevajo. Vsi, tudi zadnji kmet. Ko sem bil zadnjič v družbi na Triglavu, sem spotoma v visokih gorah srečal pastirja, ki me je najpoprej vprašal, ali imam pri sebi kak časopis..... «Gospodarski list» naši zadružniki zelo radi berejo, toliko teoretične članke, kolikor praktične nasvete. Ob koncu letnika ga dajo naši vezati in ga shranijo v knjižnici.»

Nato govori prof. Tamagnini na dolgo o načinu našega zadružništva, o razlikah med našimi in laškimi Zadrugami, o pomenu goriške Zadružne zveze itd. Tamagnini se izraža nad vse pohvalno o zvezi, o njenem ustroju, o delovanju in jo toplo priporoča rojakom v posnemanje.

Kakor smo že javili, je laška Zadružna zveza dala pretvoriti svoje glasilo, ki je izhajalo prej v obliki dnevnikov, v obliko po vzorcu «Gospodarskega lista».

Semenj v Divači dne 26. XI. Prignanih 200 volov, 50 krav, 20 telet, 50 konj, 100 prašičev. Voli 4-4.25 L za kg žive teže, krave 4-4.50, teleta 6, mali prašiči po 75 lir, konji, vprežni po 1500-2000 L., klavni po 300-400 L. Semenj vsled slabega vremena pičlo obiskan, vsled tega cena za kupca ugodna.

Zobozdravniški ambulatorij
Dr. CICERO - Postojna
sprejema vsak dan od 9-12; 14-18
Vsa dela zajamčena in po ljudskih cenah.

Stab. tip. S. Spazzal, Trieste, C. C. I. 7469.

MALI OGLASI

CENA Malih oglasov: navadni tisk 20 stotink beseda; **mastno** 30 st. beseda; vse **Z VELIKIMI ČRKAMI** 40 st. beseda.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrdka Gastone Dolinar, Trst — Via Ugo Polonio 5.

KUPUJEMO in plačamo po najviših cenah drva za kurjavo, oglje, hrastove in bukove hlode, suhe gobe, med, mleko, jajca, maslo itd. — Kmetijsko-trgovsko društvo — Trst, via Raffineria 4.

PRSNI SIRUP izkušeno sredstvo proti kašlju, prehladu, navadnim pljučnim boleznim in influenci, za odrastle in otroke. — Lekarna «Pri Odrešeniku» v Il. Bistrici.

REVMAZAN, (tekočina ali mazilo) uspešno sredstvo proti trganju v udih in kosteh, proti bolečinam in trganju v plečih in križu in proti revmu. — Izdeluje Lekarna «Pri Odrešeniku» — Il. Bistrica.

PRIPOROČAM svojo **staroznano žganjarno** v Trstu, Scala Belvedere št. 1. Imam v zalogi najboljši špirit, razna vina in likerje. - Ferdinand Pečenko, lastnik.

KROJAČ izdeluje po nizki ceni vse obleke za civiliste, vojake in duhovnike. - Jakob Šemerl, Trst - via della Guardia štev. 48 (blizu slovenske šole).

DOBER SVET JE ZLATA VREDEN. Proti slabosti in bolečinam v želodcu, slabemu teku in prebavi, grenkosti v grlu, in zaprtju vživajte **«GASTRIN»** - Lekarna «Pri Odrešeniku» v Il. Bistrici

LEPO POSESTVO NA KRASU z vinogradi, živino, prašičjerejo, se odda na polovico pridni in pošteni družini. — Naslov pri upravništvu.

Privatna klinika
D.r Cicero
v Postojni
izvršujejo se vse kirurgične in notranje operacije
vsa električna zdravljenja
Žarki X.

Nova izbera spinače, čebuljčkov in drugih semen. Po konkurenčnih cenah prodaja tvrdka
SEVER & C.°
Trst, ul. Machiavelli 20.

Primarij kirurg sanatorija Villa S. Giusto in občinske bolnišnice v GORICI
Dr. LOJZE SUSSIG,
prej asistent na dunajski vseučiliščni kliniki profesorja Hohenegga, sprejema vsak delavnik od 2-3 popoldne Corso Verdi 21-II, telefon štev. 196.

ALOJZIJ POVH
URAR IN ZLATAR
piazza Garibaldi 2, I. n. Tel. 3-29
Lastna tovarna in delavnica. Prodaja, kupuje, popravlja vsakovrstne predmete. — Korist vsakega je, da se prepriča o cenah.

Kdor rabi
Pohištvo, šivalne stroje Singer in druge potrebščine za stanovanje
naj si ogleda zalogo pohištva
G. BREINER
TRNOVO
pri Bistrici in OPATIJA, predno kupi kje drugje.

Največja zaloga pohištva
na Goriškem - GORICA, Via Carducci (Gosposka ul.) 14
Ustanovljena leta 1897.
Na izbiro 50 celotnih oprem
bodisi za spalnice bodisi za obednice
od prav preprostih do najbolj razkošnih
Cene zmerne! Delo trdno!
Pohištvo lastnega izdelka, izvršeno od prvovrstnih delavcev vsake stroke
ANTON BREŠČAK
VIA CARDUCCI (GOSPOSKA UL.) 14

Ljubljanska kreditna banka
Podružnica v Trstu: Via XXX Ottobre 11
Brzojavni naslov: Bancalubiana - Telefona: 5-18, 22-98
Podružnice: GORICA, Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Logatec, Maribor, Metkovič, N. Sad, Ptuj, Sarajevo, Split. . . .
Centrala v Ljubljani
Delniška glavnica in rezervni zaklad: 60.000.000 dinarjev
Bavi se z vsemi bančnimi posli. - Sprejema vloge na vložne knjižice ter jih obrestuje z 4%, a vloge na tekoče račune v lirah in v dinarjih po dogovoru najbolje - Izvršuje borzne naloge in daje v najem varnostne celice (SAFES)
Blagajna je odprta od 9½ do 12,30 in od 14½ do 16 ure.

Čevljarnica FORCESSIN
odlikovana v Parizu in Genovi 1924.
z veliko premijo, diplomo in zlato svetinjo
Trst via Cappin 5 pri Sv. Jakobu Trst

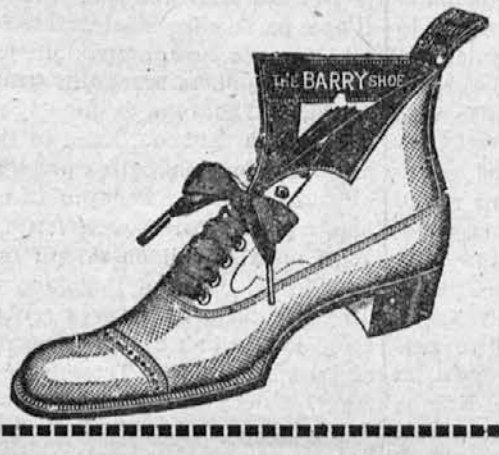

Za božič
in novo leto
je najprimernejše
darilo
par dobrih čevljev.
Bogata izbira
pri FORCESSINU.